

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 1456/3
Podgorica, 30.06.2023. godine

Na osnovu čl. 40, 140, 141 i 143 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktorica Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Privrednom društvu „Nova M“ d.o.o. iz Podgorice, emiteru televizijskog programa „TV Nova M“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera, jer je dana 9. juna 2023. godine, u terminu od 09:13:31 do 10:55:29 sati, emitovao medijsko predstavljanje za parlamentarne izbore, koji su održani 11. juna 2023. godine, koje nije bilo lako prepoznatljivo i audio i vizuelno odvojeno od ostalih programskih sadržaja.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog emitovanja medijskog predstavljanja koje nije bilo lako prepoznatljivo, audio i vizuelno odvojeno od ostalih programskih sadržaja i jasno označeno tekstualnim obavještenjem „Parlamentarni izbori“ (član 4 stav 1 Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za prijevremene izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji će biti održani 11. juna 2023. godine („Sl.list Crne Gore“, br. 34/23)).
3. Privredno društvo „Nova M“ d.o.o. iz Podgorice, je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru televizijskog programa „TV Nova M“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja koja glasi:
„Agencija za elektronske medije je izrekla emiteru opšteg televizijskog programa 'TV Nova M' upozorenje zbog toga što je dana 9. juna 2023. godine, prilikom prenosa događaja 'Mladi pitaju političare', emitovao medijsko predstavljanje za parlamentarne izbore, koje nije bilo prepoznatljivo, audio i vizuelno odvojeno od ostalih programskih sadržaja i nije bilo jasno označeno tekstualnim obavještenjem 'Parlamentarni izbori'“.
4. Privredno društvo „Nova M“ d.o.o. iz Podgorice, je dužno da, u pisanoj formi i u roku od 24 sata od emitovanja, obavijesti Agenciju za elektronske medije o načinu (datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja.
5. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo Rješenje će se objaviti na web sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Na osnovu uvida u emitovane programske sadržaje televizijskog programa „TV Nova M“, čiji je emiter privredno društvo „Nova M“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem tekstu: „emiter“), uočeno je da je dana 9. juna 2023. godine, emitovan sadržaj u kojem je vršeno medijsko predstavljanje za parlamentarne izbore koji su održani 11. juna 2023. godine (Nalaz Sektora za monitoring br. 02-1456 od 14.06.2023. godine).

Imajući u vidu navedeno, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakona“), Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za prijevremene izbore za poslanike u Skupštini

Crne Gore, koji će biti održani 11. juna 2023. godine (u daljem tekstu: „Pravilnik“) i Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list CG“, br. 35/11, 7/16 i 8/19).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornih programskih sadržaja došlo do kršenja Pravilnika, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-1456/1 od 15.06.2023. godine).

Dana 19.06.2023. godine, emiter je dostavio pisano izjašnjenje, u kom navodi da je „Nova M, kao društveno odgovorna kompanija izašla u susret zahtjevu UNICEF-a i besplatno emitovala press konferenciju mladih reportera UNICEF-a sa političkim liderima sa ciljem da se mladim ljudima pruži prilika da razgovaraju sa političkim liderima u Crnoj Gori“, pri čemu na osnovu dostupnih podataka nisu mogli da zaključe „da se pomenuti format kategoriše kao političko predstavljanje koje bi morali da označe, imajući u vidu da iza samog projekta stoji svjetska organizacija koja se bavi pravima djeteta“. Istakli su da ovakav tip događaja prenose prvi put, zbog čega je „došlo do okolnosti gdje nije bilo moguće naknadno tekstualno razdvojiti ovaj programski sadržaj“, te se nadaju da će Agencija uvažavajući navedeno obustaviti postupak.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- Medijsko predstavljanje se ostvaruje kroz programske sadržaje namijenjene informisanju o predizbornim aktivnostima kandidata, njihovom predstavljanju ili političkom oglašavanju (čl. 2 stav 3 Pravilnika).
- Političko oglašavanje je radio ili televizijsko oglašavanje, sa ili bez finansijske nadoknade, kojim se preporučuje kandidat ili njegove aktivnosti, ideje ili politički stavovi (čl. 96a Zakona o elektronskim medijima i čl. 2 stav 4 Pravilnika).
- Medijsko predstavljanje podnosilaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista u toku izborne kampanje se ostvaruje u okviru političko-informativnog programa, kao i u precizno označenim blokovima političkog oglašavanja (član 3 stav 1 Pravilnika).
- Predstavljanje u okviru informativno-političkih programa ostvaruje se kroz debate, sučeljavanja, intervjuje i druge posebne emisije, koje se emituju bez novčane ili druge nadoknade, isključivo posvećene predsjedničkim izborima, u kojima se javnost upoznaje sa aktivnostima, idejama i mišljenjima podnosilaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista (član 3 stav 2 Pravilnika).
- Članom 4 stav 1 Pravilnika propisano je da medijsko predstavljanje mora biti lako prepoznatljivo i audio i vizuelno odvojeno od ostalih programskih sadržaja, i mora biti jasno označeno tekstualnim obavještenjem „Parlamentarni izbori“.
- Članom 55 st. 1 Zakona propisano je da je emiter dužan da poštuje privatnost i dostojanstvo građana i štiti integritet maloljetnih lica.
- Članom 21 stav 9 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima propisano je da je zabranjeno korištenje maloljetnika u političke svrhe.

Na osnovu uvida u snimke emitovanih programskih sadržaja i izjašnjenja emitera, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je, dana 9. juna 2023. godine, u terminu od 09:13:31 do 10:55:29 sati (1 sat 41 minut 58 sekundi) emitovao uključenje uživo u program u okviru kojeg su predstavnici podnosilaca izbornih lista za parlamentarne izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji su održani 11. juna 2023.g. odgovarali na pitanja mladih u Crnoj Gori. Organizator ovog događaja („Mladi pitaju političare“) je bio UNICEF Crne Gore, odnosno UNICEF-ovi mladi reporteri. Učešće je uzelo četrnaest, od petnaest potvrđenih izbornih lista. U dijalogu mladih Crne Gore i predstavnika podnosilaca izbornih lista nije učestvovao predstavnik liste „Albanski forum – Nik Gjeloshaj „BESA za Evropski Razvoj“ Forumi shqiptar - Nik Gjeloshaj „BESA për Zhvillim Evropian“.

Koncept događaja, tj. programskog sadržaja, bio je osmišljen tako da su predstavnici izbornih lista odgovarali na pitanja iz pet oblasti za koje su mladi bili zainteresovani i to: obrazovanje, siromaštvo djece i omladine, zdravlje, bezbjednost i klimatske krize.

2. Emitovani sadržaj nije bio prepoznatljiv i tekstualnim obavještenjem odvojen od ostalih programskih sadržaja.

3. Uzimajući u obzir sadržinu analiziranog programskog sadržaja, može se zaključiti da je omogućeno upoznavanje javnosti sa idejama i mišljenjima kandidata sa izbornih lista za parlamentarne izbore. Predmetni sadržaj, iako je sadržao medijsko predstavljajanje, nije bio lako prepoznatljiv i audio i vizuelno odvojen od ostalih programskih sadržaja, odnosno jasno označen tekstualnim obavještenjem „Parlamentarni izbori“. Time je prekršen član 4 stav 1 Pravilnika.
4. Uvažavajući izjašnjenje emitera da je u pitanju propust tehničke prirode, ne može se prenebregnuti činjenica da emitovano medijsko predstavljajanje nije bilo adekvatno označeno. Činjenica da je zbog greške medijsko predstavljajanje emitovano na način da nije bilo jasno prepoznatljivo, u ovom slučaju je olakšavajuća okolnost, koja, ipak, ne oslobađa emitera od odgovornosti za kršenje obaveze da medijsko predstavljajanje mora biti označeno.
5. Cijeneći da li je došlo do kršenja Zakona i Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima u pogledu zaštite maloljetnika, zaključuje se da navedeni sadržaj nije suprotan pravilima o korišćenju maloljetnika u političke svrhe. Zabrana korišćenja maloljetnika u političke svrhe ima za cilj da zaštiti maloljetnike od zloupotrebe i manipulacije u političkim aktivnostima koje nisu u njihovom najboljem interesu. Uvažavajući namjeru i cilj ovog događaja, da se pruži prilika mladim reporterima da postavljaju pitanja političarima o temama koje se direktno tiču mladih i dobiju odgovore, te da je pažljivo osmišljen da promoviše i štiti interese mladih, može se smatrati da nije došlo do zloupotrebe maloljetnika u političke svrhe, već im se na ovaj način omogućilo da se informišu i participiraju u demokratskom procesu.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1. izdatog Odobrenja za emitovanje emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emiter prekršio član 4 stav 1 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktorica Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donijela odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da, u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu, kao i da u pisanoj formi obavijesti Agenciju o načinu (datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Nova M“ d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva

Pripremila: Anastazija Perović

Odobrila: Jadranka Vojvodić